

Nyhetsbrev från ITPS kontor i Tokyo, maj 2008

Golden Week – japansk långledighet

I slutet april/början av maj inträffar en av japanska samhällets stora semesterperioder, den så kallade ”Golden Week”- Renkyo, med fyra nationella helgdagar: 29 april, födelsedagen av förre kejsaren Showa (Hirohito), 3 maj konstitutionsdagen, 4 maj ”greenery day” tillägnad miljö och natur, och 5 maj barnens dag (pojkmarnas dag). Traditionellt ser japanerna Golden Week som en chans att resa bort och koppla av, till exempel. så brukar en tredjedel av resorna till Hawaii bokas under Golden Week. I år inföll två av de tre lediga dagarna på helgen och trots att en del företag gett extra lediga dagar så beräknas utlandsresandet under Golden Week ha sjunkit till 458 000 personer det vill säga en nedgång med 15 procent från förra året. Så få utlandsresor har inte bokats sedan 2003 då SARs härjade. Minskandet i resande följer enligt en del bedömare en generell trend med pessimism kring ekonomin, vilket får hushållen att spendera mindre.

Nu över till litet axplock av händelser från den japanska horisonten

Möten inför G8

Inför G8 mötet vid Toyasjön på norra ön Hokkaido senare i juli i år har/kommer ett antal intressanta möten att hållas. Som vi skriver om i detta nummer av nyhetsbrevet Sweden+ höll G8s miljöministrar samt speciellt inbjudna nationer (bla. Kina och Indien) ett möte i Kobe 24–26 maj. I juni är det dags för ”Science ministers meeting”.

Information om agendan för ”G8 Science minister meeting”

Nyheter från kollegor i Tokyo

Ett antal länder i Japan har teknikvetenskaplig bevakning, delvis med olika fokus. Själv läser jag med intresse och har diskussioner med National Science Foundations Tokyo-kontor. På deras hemsida finns en del intressanta rapporter att ladda ned:

NSF-Tokyo’s hemsida

Marsrapporten om japanska universitet strategier för internationalisering

Aprilrapporten om konkurrensutsatta forskningsmedel i Japan.

Svensk-japanska forskarmöten i Tokyo

I maj har ett antal intressanta forskningsmöten ordnats med viss medverkan av ITPS. Den 20–23 maj ordnade Statens tekniska forskningsinstitut en internationell workshop kring flödesmätning av kylvatten i kärnkraftverk med femtiotalet deltagare. Den 27–29 maj ordnade ”den japanska mikroelektronikens fader” Professor Jun-Ichi Nishizawa vid Tokyo Metropolitan University ett svensk-japanskt symposium kring Terahertzteknik. Professor Stefan Bengtsson från Chalmers och Professor Mikael Östling från Kungliga Tekniska Högskolan var svenska talare. Symposiet hade cirka tvåhundra deltagare och var mycket framgångsrikt. Östling och Bengtsson avser nästa år att ordna ett uppföljningssymposium i Sverige.

Svensk-japanska forskarmöten i Sigtuna

Stiftelsen för Strategisk Forskning – SSF och Japan Science and Technology Agency – JST ordnade 25–29 maj ett intensivt program med möten och workshop mellan tjugofemtalet unga japanska och svenska forskare inom multidisciplinär bioteknik. Utöver en tvådagars vetenskaplig workshop i Sigtuna ordnades studiebesök i Uppsala vid GE Healthcare/Biacore, och Uppsala Universitets biomedicinska avdelning. På KTH/SU besöktes Albanova med diskussioner med bland andra Mattias Uhlén. På Karolinska Institutet träffade forskarna bland andra Martin Ingvar, och vid Lund Laser Centre fick de möta Sune Svanberg, chef för centret.

Huvudfokus för resan var att initiera samarbeten mellan forskarna. De som valts ut för mötet har alla fått viktiga strategiska tjänster från till exempel Vetenskapsrådet, SSF, KVA eller European research council, och på den japanska sidan var det motsvarande unga begåvningar som var inbjudna. ITPS Tokyo har projektfinansiering från SSF och kommer att tjäna som en framtida möjlig länk för att tillsammans med SSF och JST bidra med kunskap kring hur samarbeten kan etableras.

Gräddfil för strategiska patentansökningar

I den ökade konkurrensen om strategisk kunskap har Japan upplevt att man halkat efter när det gäller att patentsäkra viktiga landvinningar. Stimulerade kanske främst av den stora upptäckten från förra året, kring hudstamceller från Professor Yanakas grupp i Kyoto, kommer japanska patentverket nu att erbjuda en ”super fast track” med möjlighet att få patent prövade och godkända på två till fyra veckor. Den tidigare snabbbehandlingen ”fast track” har tagit två till tre månader. I USA och Europa finns en snabbbehandling som tar cirka 2–3 månader.

Källa: Nikkei Weekly 12e maj.

Nya planer för tillväxt via kommersialisering av teknik

I juni planerar japanska regeringen presentera ett strategidokument kring ekonomisk tillväxt. I ett möte den 23e maj i regeringens ekonomiska policyråd diskuterades huvuddragen i dokumentet. Bland annat planerar man sätta upp en myndighet för att kunna investera eller ge lån för kommersialisering av spetsteknologier. Vidare planerar man ge skatte-reduktioner av företagsvinster som återinvesteras i Japan. Slutligen vill man även försöka

skapa ett närmre asiatiskt ekonomiskt samarbete mellan Japan, Kina, Indien, Sydkorea, alliansen av sydasiatiska länder och Australien.

Källa Nikkei Weekly 26e Maj.

Japansk sida "Council for Fiscal and Economic Policy" med rapporter (på engelska, översätts med viss fördröjning från japanska)

Asiatiskt samarbete kring katastrofhjälp viktig punkt vid Asienmöte

Den 22–23 maj anordnade tidningen Nikkei sitt årliga asienmöte "The future of Asia". Vid mötet hamnade katastrofer som cyklonen i Myanmar (Burma) och jordbävningen i Kina i fokus, liksom stigande råoljepriser samt klimatfrågan.

Premiärminister Fukudas tal vid konferensen

Japanska styrande partiet LDP funderar kring arbetskraftsinvandring

Inom det Liberaldemokratiska partiet – LDP diskuteras nu åtgärder för att underlätta för icke-japaner att få arbete i Japan. Bland annat vill man skapa en struktur för att bättre hantera visumfrågor och kunna hjälpa medföljande och barn till arbetssökande att komma in i Japan samt hjälpa barnen i det japanska skolsystemet. Diskussionen har kommit igång i ljuset av Japans minskande befolkning. En grupp om cirka 80 LDP-ledamöter i parlamentet arbetar med frågan. Samtidigt finns även motstånd inom partiet och i regeringen för att alltför öppet prata om en ökad invandring.

Källa: Nikkei Weekly 12e maj.

Summering från diskussion 9e maj i "Council for Economic and Fiscal Policy" kring "acceptance of skilled workers from overseas"(vid samma möte diskuterades även internationaliseringsstrategier inom högre utbildning)

En intressant analys i Washington Post om Japans immigrationspolitik

日本語話しますか。 **Stanna längre!**

Eller, "Talar du japanska? Stanna längre" För kvalificerad arbetskraft är det normalt inga problem att få visum för en period upp till tre år, och sen även kunna förlänga detta. Givetvis finns det även permanentboende utlänningar i Japan, liksom de som blivit japanska medborgare. Nu funderar japanska utrikesdepartementet och justitiedepartementet på nya regler där de som kan visa på goda kunskaper i japanska ska kunna få femårsvisum istället för treårsvisum.

Japanska arbetsgivare tycker personligheten viktigast

Vid en presentation i början av maj från japanska Näringsdepartementet diskuterades statistik kring vad japanska arbetsgivare tycker är viktigast vid anställningar. Å ena sidan anser näringslivet att universitetssystemet missar att utbilda i grundläggande baskunskaper, man missar att utbilda inom vissa strategiska områden och man ifrågasätter universitetens ledarskap. Inte konstigt då att när företagen listar sina prioriteringar vid anställningar, så är personlighet, entusiasm, och framtida potential var för sig, tre gånger mer betydelsefullt än

studiemeriter, vilket ämne man har studerat och arbetslivserfarenhet. Detta stämmer väl med hur japanska företag har omfattande inskolningsprogram av nyanställda.

Källa; presentation av Shinju Okura, Dep. Director, METI

Nya rapporter från ITPS Tokyo:

A2008:006 IT-forskning i Sverige och omvärlden 13 maj 2008.

En engelsk översättning av ITPS skriften Tillväxtpolitisk Utblick om "ubiquitous Japan" har nyligen publicerats:

Kort om Tokyos bidrag till juninumret av Sweden+. Där skriver vi om bland annat om möjligheter till energibesparing inom belysningsteknik, om G8s miljöministermöte, om beställningar av Boeing Dreamliner och om nya utmaningar för Blue Ray DVD.

Sweden+ heter ITPS nyhetsbrev som även innehåller nyheter från Europa, Asien och Nordamerika, och som kommer en gång i månaden. Det senaste nyhetsbrevet finns på hemsidan, där det också framgår hur du kan prenumerera.

Anders Karlsson
Kontorschef ITPS Tokyo